គម្រោងកែលម្អអប់រំកម្រិតមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា

សាវតា

ថ្វីត្បិតតែប្រព័ន្ធអប់រំនៅកម្ពុជាមានការរីកចម្រើន និងទទួលបាននូវសមិទ្ធិផលជាច្រើន តាមរយៈកំណែទម្រង់វិស័យអប់រំ និងកំណើនវិនិយោគរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលលើវិស័យអប់រំ តាំងពីឆ្នាំ២០០១មកក៏ដោយ ក៏ការប្រឈមដ៏គួរឱ្យកត់សម្គាល់មួយចំនួននៅតែមាន ទាក់ទងទៅនឹងភាពងាយស្រួលចូលសាលារៀន (អត្រាចូលរៀន) និងគុណភាពអប់រំ។ ករណីនេះកើតឡើងជាពិសេស ចំពោះកុមារដែលរស់នៅតំបន់ជនបទដាច់ស្រយាល និងកុមារដែលងាយរងគ្រោះ រួមមានកុមារក្រីក្រ កុមារជនជាតិភាគតិច និងកុមារី។ គម្រោងកែលម្អអប់រំកម្រិតមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា (IBECP) ដែលឧត្ថម្ភគាំទ្រដោយទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិសហរដ្ឋអាមេរិក (USAID) ព្យាយាមដោះស្រាយបញ្ហាទាក់ទងនឹងអត្រាចូលរៀន និងគុណភាពអប់រំ តាមរយៈយុទ្ធវិធីដែលផ្ដោតទៅលើការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីគ្រប់វិស័យ ការអភិវឌ្ឍដែលដឹកនាំដោយអ្នកពាក់ព័ន្ធ ការកែលម្អការអប់រំដែលឆ្លើយតបទៅនឹងការរស់នៅក្នុងមូលដ្ឋាន និងការគ្រប់គ្រង។ គម្រោងនេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយផ្អែកតាមបទពិសោធន៍ ល្អៗដែលទទួលបានពីគម្រោងគាំទ្រសេវាអប់រំសម្រាប់កុមារនៅតំបន់ដាច់ស្រយាល (ESCUP) និងគម្រោងសាលារៀនដើម្បីជីវិតរបស់អង្គការអប់រំពិភពលោក ដែលទទួលថវិកាពី USAID ក្នុងរយៈពេលប្រាំឆ្នាំកន្លងមក។ គម្រោងកែលម្អអប់រំកម្រិតមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា ចាប់ផ្ដើមពីខែតុលា ឆ្នាំ ២០០៩ ហើយត្រូវបានរំពឹងទុកថា នឹងបន្តរហូតដល់ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៤។

គោលបំណង និងទិសដៅកម្មវិធី

គម្រោងកែលម្អអប់រំកម្រិតមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា ត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណងកែលម្អ "ការអប់រំយុវវ័យឱ្យកាន់តែប្រសើរ" លើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងជីវភាពរស់នៅក្នុងមូលដ្ឋាន និងបង្កើនភាពងាយស្រួល-ចូលសាលារៀន"។ ការបង្កើនភាពងាយស្រួលចូលសាលារៀនត្រូវបានឆ្លើយតប តាមរយៈអន្តរាគមន៍ជាច្រើនរួមគ្នា ពោលគឺកម្មវិធីអាហារូបករណ៍ ការសង់បង្គន់អនាម័យនិងការផ្ដល់ទឹកស្អាត នៅតាមសាលារៀន ព្រមទាំងសកម្មភាពមួយ ចំនួនទៀត-ដែលជម្រុញការចូលរៀន ដោយប្រើកញ្ចប់ថវិកាសាលារៀន។ ទិសដៅក្នុងការលើកម្ពស់គុណភាពអប់រំនឹងត្រូវឆ្លើយតប តាម-រយៈអន្តរាគមន៍ដែលផ្ដោតទៅលើកម្មវិធីសិក្សាបំណិនជីវិត កម្មវិធីបំប៉នគ្រូ និង ការគ្រប់គ្រងសាលារៀន។ គម្រោងកែលម្អអប់រំកម្រិតមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា នឹងផ្ដោតទៅលើសាលារៀននៅតំបន់ទីប្រជុំជន ជនបទ និងតំបន់ដាច់ស្រយាល។ គម្រោងនឹងកំណត់ដោយច្បាស់សាល់នូវគុណភាពអប់រំទាក់ទងនឹងការប្រកបមុខរបរទៅអនាគត ការត្រៀមរកការងារធ្វើ និងបំណិនជីវិតផ្សេងៗទៀត ជាពិសេសផ្នែកកសិកម្ម។ គម្រោងកែលម្អអប់រំកម្រិតមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា ព្យាយាមផងដែរ ក្នុងការពង្រឹងសមត្ថភាពសង្គមស៊ីវិល មន្ត្រីថ្នាក់មូលដ្ឋាន និងអង្គការដៃគូ ។ ជាផ្នែកមួយនៃគម្រោងផងដែរនោះ ដៃគូមូលដ្ឋាននឹងទទួលបានការកសាងសមត្ថភាពដើម្បីសម្រេចបាននូវការទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការ ហើយដែលធ្វើឱ្យពួកគេ អាចនឹងស្វែងរកថវិកាដោយផ្ទាល់ពីម្ចាស់ជំនួយ ទាំងពហុភាគី និង ទ្វេភាគី ដូចជា USAID ជាដើម។

ដៃគូរបស់កម្មវិធី

គម្រោងកែលម្អអប់រំកម្រិតមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា ធ្វើការជាដៃគូជាមួយអង្គការសកម្មភាពសម្រាប់បឋមសិក្សានៅកម្ពុជា (អង្គការខេប) និងក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា។ អង្គការអប់រំពិភពលោក បានយកចិត្តទុកដាក់ជាយូរមកហើយ លើការចូលរួមរបស់ដៃគូនានា និងអង្គការដៃគូក្នុងស្រុក (រួមមាន ដូចជាអង្គការ WCRD, BDSA និង KWA) តាមរយៈរចនាសម្ព័ន្ធក្រុមការងារថ្នាក់ខេត្ត។ ការងារទាំងនេះ រួមមានតំណាងមន្ទីរអប់រំ យុវជន និង កីឡាខេត្ត ការិយាល័យអប់រំ យុវជន និងកីឡាស្រុក កម្រងសាលារៀន និងនាយកសាលា។ ក្រុមពិគ្រោះយោបល់ ថ្នាក់ជាតិ ត្រូវបានរៀបចំនិងមានការចូលរួមពីថ្នាក់នាយកដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីរួមចំនែកអនុវត្តគម្រោងនេះ។ បន្ថែមពីនេះទៀត អង្គការអប់រំពិភពលោក បានបង្កើតភាពជាដៃគូជាមួយអង្គការអន្តរជាតិ ចំនួនពីរទៀត គឺអង្គការ Equal Access និង វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវអាមេរិក (AIR) សម្រាប់កម្មវិធីពិសេស។

តំបន់គោលដៅ និងអ្នកទទួលផល

អង្គការអប់រំពិភពលោក និងដៃគូរបស់ខ្លួន នឹងធ្វើការនៅក្នុងខេត្តបី គឺ ខេត្តកំពង់ចាម ក្រចេះ និង សៀមរាប។ សាលាគោលដៅ រួមមានសាលារៀននៅតំបន់ទីប្រជុំជន ជនបទ និង តំបន់ដាច់ស្រយាល។ គម្រោងកែលម្អអប់រំកម្រិតមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា នឹងជួយសិស្សគោលដៅ ក្នុងចំនួនទ្វេដង បើធៀបទៅនឹងគម្រោងអេស្កាប់ និង គម្រោងសាលារៀនដើម្បីជីវិត ពោលគឺប្រមាណជា ១០០. ០០០ នាក់ នៅសាលាបឋមសិក្សា និងមធ្យមសិក្សា ។

យុទ្ធវិធី

សម្មតិកម្មអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងគោលដៅរបស់គម្រោង IBECP គឺដើម្បីឱ្យសិស្សទទួលបានការអប់រំកម្រិតមូលដ្ឋានមួយដែលឆ្លើយតបទៅនឹងជីវិតរស់នៅប្រកបដោយគុណភាព ដែលជាការដោះស្រាយទៅលើប្រឈមទាំងពីរផ្នែក គឺកត្តាតម្រូវការ និងកត្តាផ្គត់ផ្គង់ តាមយុទ្ធវិធីផ្តល់អំណាចទៅឱ្យអ្នកពាក់ពន្ធ័ និងការកសាងភាពជាម្ចាស់។ បញ្ហាប្រឈមទាំងនេះ តែងតែមានទំនាក់ទំនងរវាងគ្នាទៅវិញទៅមក និងពាក់ព័ន្ធទៅនឹងបញ្ហាផ្សេងៗទៀត យោងទៅតាមបរិបទមូលដ្ឋាន។ ដូចនេះ ការប្រតិបត្តិគម្រោង គឺត្រូវតែផ្អែកទៅលើយុទ្ធវិធីអភិវឌ្ឍគ្រប់វិស័យ ដែលមានភាពបត់បែនគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសេចក្តីត្រូវការ និងការផ្លាស់ប្តូរ ដែលកំណត់ដោយអ្នកពាក់ពន្ធ័នៅមូលដ្ឋានផង ព្រមទាំងស្របទៅនឹងគោលនយោបាយថ្នាក់ជាតិ ផងដែរ។

រចនាសម្ព័ន្ធកម្មវិធី និង អន្តរាគមន៍

គម្រោងកែលម្អអប់រំកម្រិតមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា ចែកចេញជា៤ផ្នែកសំខាន់ៗ:

១, ការកសាងសមត្ថភាពដល់អង្គការក្នុងស្រុក និង មន្ត្រីមូលដ្ឋាន ព្រមទាំងការស្វែងរកការគាំទ្រដើម្បីនិរន្តរភាព។

២, លើកកម្ពស់សមធមិក្នុងការទទួលសេវាអប់រំ:
- កម្មវិធីអាហារូបករណ៏
- ការផ្តល់កញ្ចប់ថវិកាដល់សាលារៀន

៣, លើកកម្ពស់ការគ្រប់គ្រងសាលា និង បង្កើនការចូលរួមរបស់សហគមន៏

៤, ការអប់រំដែលមានការពាក់ពន្ធ័នឹងជីវភាពរស់នៅ:
- កម្មវិធីបំណិនជីវិត
- កម្មវិធីបំប៉នគ្រូ

ការកសាងសមត្ថភាព និងការស្វែងរកការគាំទ្រ ដើម្បីអោយមាននិរន្តរភាព

- ផ្តល់វិញ្ញាបនប័ត្រដល់អង្គការដៃគូក្នុងស្រុក ដោយអង្គការទទួលស្គាល់ការគ្រប់គ្រង
- ការផ្សព្វផ្សាយកម្មវិធីតាមវិទ្យុ
- សិក្ខាសាលាថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយកម្មវិធីសិក្សាស្តីពីបំណិនជីវិត

សមធម៏ក្នុងការបង្កើនការចូលរៀន

- អំណោយសាលារៀន (ឧ. បំប៉នសិស្សរៀនយឺត ការគាំទ្របណ្ណាល័យ ការធ្វើការជាមួយជនជាតិ-ភាគតិច ការគូរផែនទីសាលារៀន ។ល។)
- អាហារូបករណ៏សម្រាប់សិស្សងាយរងគ្រោះ
- ការជ្រើសរើសគ្រូពីមូលដ្ឋាន និងការផ្តល់អាហារូបករណ៏ដល់គរុសិស្ស
- ការគាំទ្រគ្រូសហគមន៏
- ការព្យាបាលសុខភាពដល់កុមារ
- ការរៀបចំប្រពន្ធ័ទឹក បង្គន់អនាម័យ និងហេដ្ឋារចនាសម្ពន្ធ័សាលារៀន

អន្តរាគមន៏ផ្នែកបំណិនជីវិត និងការបំប៉នគ្រូ

- បំណិនជីវិតទាក់ទងនឹងជីវភាពរស់នៅជាក់ស្តែង
- បំណិនជីវិតទាក់ទងនឹងការត្រៀមរកការងារធ្វើ
- បំណិនជីវិតទាក់ទងនឹងវប្បធមិ និងសង្គម
- បំណិនទូទៅតាមរយៈការបង្រៀន និងរៀន
- ការអប់រំស្តីពីសុខភាព
- ការបង្កើតបន្ទប់សិក្សាកុំព្យូទ័រ និងបន្ទប់ពិសោធន៏វិទ្យាសាស្រ្ត

ទំនាក់ទំនងព័តិមាន

Kurt Bredenberg, ប្រធានគម្រោង

អង្គការអប់រំពីភពលោក នៅកម្ពុជា

kbredenberg@worlded.org.kh

Tel: (855) 012 963 353